

Skak uden midler – tankesport uden fremtid

Indledning:

Dansk Skak Union står i dag i en fortvivlende situation. Skak kan som et af de ganske få steder i verden ikke blive anerkendt som sport i Danmark, og er ved at få fatale konsekvenser for den fornemste tankesport.

Danmarks Idræts Forbund ønsker, pga. et forældet og meget snævert idrætsbegreb, ikke at optage Skak eller Bridge på samme vilkår som eksempelvis Dart, Minigolf, Billard eller Petanque.

Det har betydelige konsekvenser:

1. At vi som forbund kun modtager ca. 10-15 % af de tipsmidler vi ville have været berettiget til som DIF-medlem.
2. At vi organisatorisk er ved at forbløde uden mulighed for at etablere en professionel administration.
3. At vi mangler et organisatorisk ståsted og identitet i den danske idrætsverden, og får derfor oftest en vilkårlig behandling af både medier og offentlige instanser.

Jeg vil i det følgende uddybe dette faktisk og historisk, og håber derved at kunne skabe forståelse for at Dansk Skak Union befinder sig i en både urimelig og uholdbar situation.

Kronologi: Skak og Danmarks Idrætsforbund

1988: Skak søgte om optagelse i DIF, og fik afslag med den begrundelse, at man fra DIF's side ikke anså skak som en idræt.

1993: Skak får et særligt tilskud direkte på finansloven 250.000 kr. (Dette beløb blev siden nedsat betydeligt.)

1993-94: ved revisionen af Tips- og lottoloven får skak og bridge som Danmarks Tankesports Forbund, efter et klart pres fra politikere på DIF, lovning på at kunne optages i DIF. Mod ikke at komme direkte på Tips- og Lottoloven. Lovrevisionen vedtages derfor uden Tankesporten er på.

28. maj 1994: DIF's repræsentantskab afviser optagelse af Tankesportsforbundet med stemmetallene 80 imod, 6 for og 1 undlod. Daværende DIF-formand, Kai Holm opfordrede, trods alle tidligere udtagelser, de facto de delegerede til at stemme nej, ved at bede dem stemme efter "idrættens sjæl".

Maj 2005: Danmarks Bridgeforbund søger om optagelse som "associeret medlem" af DIF. En medlemsstatus som var uden det snævre idrætsbegrebs krav om fysisk aktivitet, og derfor umiddelbart tilgængeligt for eksempelvis Skak og Bridge. DIF nedsætter derefter et udvalg som skal se på deres medlemsstruktur.

Maj 2006: Udvalgets anbefaling bliver vedtaget og medlemsformen "associeret medlem" fjernes. Alle forbund i den kategori forfremmes til specialforbund. Danmarks Bridge Forbund får afslag på ansøgningen begrundet i at medlemskategorien "associeret medlem" nu er fjernet.

I dag: Tankeportsforbundet modtager årligt 850.000 kr. fra Tips og Lottomidlerne til fordeling (Bridge ca. 550.000 kr. Skak ca. 150.000 kr.). Pengene udbetales via DIF, siden revisionen af tips- og lottoloven i 2003.

Ændringen af DIF's medlemskategorier i 2006 er ganske interessant. "Associeret medlem" gav betydelige rettigheder og visse økonomiske midler. I dag er der reelt ingen midler til andre end "Specialforbund". Kvalifikationsforbund er en nærmest helt tom skal. Der er ingen tvivl om at kimen til mange af de økonomiske og strukturelle problemer vi har i Dansk Skak Union i dag udspringer af det konkrete forløb og DIF-afslaget i 1994.

Problemstillinger og konsekvenser for Dansk Skak Union:

Et grundlæggende problem, der udspringer af at skak ikke er blevet anerkendt som sport eller idræt, er at vi bliver udsat for vilkårlighed i afgørelser fra forskellige offentlige myndigheder.

Et par eksempler på, hvordan skak defineres forskelligt af forskellige myndigheder:

Dels Dansk Skak Unions ansøgning om portostøtte til Skakbladet, hvor afslaget begrundes med, at vi er en "hobbypræget aktivitet" (anket flere gange uden held).

Dels et afslag på kommunal støtte til aftenskoleundervisning i skak, med henvisning til, at vi er et "idrætsrelateret emne". Det eneste fællestræk er afslag på ansøgningerne!

Det kan bemærkes at afslaget på portostøtte kostede Dansk Skak Union ca. 150.000 kr. årligt i ekstra udgifter til udsendelse af vores medlemsblad, Skakbladet. Ironisk nok samme beløb som vi får i samlet offentligt tilskud i dag via Tips- og Lottomidlerne!

Dansk Skak Union har en udpræget amatørstruktur. Stort set alt administrativt arbejde udføres af frivillige, helt uden aflønning. Som de eneste ansatte har vi en deltidsansat redaktør af Skakbladet, en meget lavtlønnet webmaster, og en efterløner/pensionist som får en smule for

at passe vores centrale medlemskartotek.

Alle andre arbejder for dansk skak i deres fritid. Alle typiske sekretariatsfunktioner ligger hos den politiske ledelse i Forretningsudvalget på fem personer, hvilket i høj grad lammer mulighederne for at udvikle organisationen, og eksempelvis tage del i det politiske spil, som skal til for at få vendt skakspillet vilkår. Lokalt modtager vore klubber i bedste fald meget beskedne kommunale tilskud, og meget ofte tilbydes de dårlige eller decideret uegnede lokalefaciliteter.

Økonomisk er alt finansieret af medlemsmidler, undtaget de omtalte ca. 150.000 kr. vi modtager fra tipsmidlerne. Med vores ca. 5.500 medlemmer er det omtrent 27 kr. pr medlem i offentlig støtte. En brøkdel af hvad der tilfalder andre idrætsgrene i de store paraplyorganisationer, endda før man medregner den mere indirekte støtte til idrætsfaciliteter.

Dansk Skak Unions samlede budget for 2008 på ca. 2.390.000 kr. Knap halvdelen er udgifter til medlemsbladet "Skakbladet".

Skakaktiviteter udgør 900.000 kr. hvoraf knap 300.000 kr. går til elitestøtte og Danmarksmesterskabet. Resten (600.000 kr) går til vores ungdoms- og breddearbejde.

Den sidste knap ¼-del af budgettet går til administration/lederudgifter/medlemsservice, hvilket reelt dækker over et meget stort ulønnet frivilligt arbejde.

Skak er anerkendt som sport internationalt - men ikke i Danmark:

FIDE (Det internationale Skakforbund) er fuldt medlem af GAISF (General Association of International Sports Federations):
<http://www.agfisonline.com/en/members.phtml>

FIDE er ligeledes fuldt anerkendt af IOC som sportsforbund:
http://www.olympic.org/uk/organisation/if/fi_uk.asp?id_federation=44
- sammen med en lang række sportsgrene med et stærkt fysisk element som led i aktiviteten.

Af de 136 medlemslande i FIDE er 124 anerkendt som sport i deres hjemland - men ikke i Danmark!

I de større vesteuropæiske lande er skakforbundene også fuldgældige medlemmer af deres respektive sportsforbund:

I *Tyskland* er Deutsche Schachbund "Spitzenverband" i Deutsches Sportsbund.

I *Frankrig* har Fédération Française des Echecs fuld anerkendelse som sportsgren

I *Schweiz* er Schweizerische Schachbund (SSB) siden 2003 fuldt medlem af Swiss Olympic Association som er Dachorganisation der Schweizer Sportverbände.

I bl.a. *Spanien, Holland, og Italien*, er skakforbundet ligeledes medlem af den nationale olympiske komite og sportsforbund.

I *England* blev skak fuldt anerkendt som sport i 2006, efter at man der i lighed med Danmark i en årrække havde fastholdt et snævert idrætsbegreb med fokus på fysiskaktivitet.

I Østeuropa er skak flere steder at betragte som nationalsporten, mest udpræget i *Rusland*.

Konklusion:

Situationen for skakspillet i Danmark er særdeles kritisk.

Det viser sig især på tre områder.

- I vores elitearbejde
- I frafald af medlemmer og frivillige ledere
- I fraværet af en professionel administration

Eliteudviklingen er gået i stå i dansk skak. Danmark har i en længere årrække haft 2 spillere, Curt Hansen og Peter Heine Nielsen, i top 100 på verdensranglisten. Vort landshold er et af Europas bedste. Men mulighederne for at satse professionelt på skak i Danmark er meget ringe, selv med et stort talent. Og vi har som forbund ikke mulighed for i tilstrækkelig grad at foretage de satsninger som kan bringe skak tilbage i overskrifterne.

Organisatorisk mangler der midler til at etablere et forbundskontor og sikre en professionel drift af de basale forbundsopgaver. De administrative opgaver ligger i dag på den politiske ledelse af forbundet.

Den trængte økonomi holder os fanget i en negativ spiral, hvor kræfterne mangler til at tage fat på nye initiativer, og det vi som frivillige skakspillere er gode til – at lave skakturneringer og få unge og ældre til at dyrke vores udviklende og intellektuelt stimulerende sport.

Vi har som i så mange andre sportsgrene i disse år vanskeligt ved at rekruttere frivillige ledere. Dette gælder både på forbundsniveau og i de enkelte klubber. Konkret er 10% af vores klubber er lukket indenfor de seneste 2 år. Medlemstallet falder som den har gjort de seneste 15 år, hvor vi er tæt på en halvering fra 10.000 medlemmer til 5.500 i dag.

Modsat andre forbund som har DIF-midler og en professionel administration at falde tilbage på, er Dansk Skak Union reelt i en situation uden sikkerhedsnet. Alt afhænger af medlemskontingenter, og den frivillige arbejdskraft.

Det er en åbenlys urimelighed, at skakspillet i Danmarks reelt står uden offentlig støtte til sine aktiviteter. Vi yder i al beskedenhed et kærkomment bidrag til idræts- og foreningslivet i Danmark, med en sport hvor alle kan være med uanset sociale, kulturelle eller for den sags skyld fysiske forudsætninger.

23. oktober 2007

Erik Søbjerg
Formand
Dansk Skak Union
formand@skak.dk
Tlf. 86 13 38 41